1895/35.M.

Debreczen 1895. XXII. évfolyam 31. sz. Szerda, február 6.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Fő-piacz, Simonffy-ház a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

M. K. KÖZP. KÖNYVTÁR

Katona-dolog.

Debreczen, február 6.

A képviselőházban az ujoncz-megajánlásról szóló törvényjavaslat minden nagyobb vita nélkül ment keresztül. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter nyujtotta be és kevés szava volt ahoz, hogy elfogadásra ajánlja. Az általános védkötelezettség kezébe adja a hazát védő fegyvert az arra alkalmasnak és ha a papiron eleregetett vérnek, mert hála a sorsnak, a harcz mezején régen nem folyt és remélhetőleg, — a mai politikai kilátások mellett nem is fog folyni egyhamar; — mondjuk: ha a vérnek adóját kell fizetni, a „Moriamur pro rege nostro"-t hangoztató hazafiak utódai nem késlekednek, hogy ez adót lerójak.

Tehát az ellen, hogy fiaink katonáskadjanak, senkinek sem volt a képviselőház ülésén kifogása; nagyobb aggodalmat okozott a hazafiságot saját meggyőződésük szerint egyedül kultiváló ellenzéki honfiaknál az az ominózus 25. paragrafus, mely a véderő vita alkalmával a Házban és az utczán olyan nagy vihart idézett elő.

A hazafias aggodalom akkor is, most is, a hadseregben szolgáló ifjak elkedvetlenitését hangoztatta és nem röstelt annak idején az utcza söpredéke zavaros kiáltozásainak, rakonczátlankodásainak erős hangon accompagnierozni.

A következés, az akkor kiharczolt hazafias törvény végrehajtása megmutatta, hogy a ki lármázik, a kinek a szenvedély ad tanácsot, annak nincs igaza; fiaink nem ijedtek meg a második esztendőtől és szinte nagyobb kedvvel néztek elébe a mumusnak: az Offiziersprüfungnak, mint azelőtt,

A honvédelmi miniszter a hazafias aggodalmakat fényesen oszlatta el kategorikus, katonás ripostjával, melylyel erősen megvédelmezte az ellenzéki támadások ellenében a törvényeket, az ő katon törvény einek szakaszait.

A miniszter ismételten megmondotta, hogy a katonai igazságszolgaltatás ellen felhozott panaszok nem ujak. A guzsbakötés, vagy ehez hasonló szigoru büntetés nagyon kivételes és csak olyan esetekben alkalmazzák, ha az enyhébb büntetés hiábavaló volna. A katonai törvénykezés reformja iránt különben a tárgyalások most is tartanak s mig a nehézségek elhárítása nem sikerül, az ellenzék hiába sürgeti a reform-javaslat beterjesztét.

Magát a hires huszonötödik paragrafust a miniszter most is szükségesnek mondotta és részletesen kifejtette, hogy már a népfölkelésre való tekintettel is gondoskodni kell megfelelő tiszti fölöslegről. Magának a népfölkelésnek tisztjei rendszerint már nem egészen fiatalok s a népfölkelés belső értékét emeljük, ha a gyakorlatban levő fiatal tiszteket odaosztjuk be.

Nem utolsó szempont az sem, hogy a népfölkeléshez tartozó családfentartóknak nagy megnyugvás az, ha tudják, hogy fiatal és szakértő tisztek vezetése alatt állanak. A véderőtörvény huszonötödik szakaszának üdvös eredményére még a jövöben is számitanunk kell s a paragrafus eltörlése egyelőre még nincs helyén. Az adminisztrativ uton való szabadságolást azonban nem ellenzi és gondja lesz rá, hogy azok az önkéntesek, a kik minden iparkodásuk daczára sem tudták letenni a tiszti vizsgát, adminisztrativ uton szabadságot kapjanak . . .

Ezzel, a mi nézetünk szerint minden bizonynyal vége fog szakadni azoknak az aggodalmaknak, melyek a szerető szülők kebleiben keltek, midőn azt tapasztalták, hogy a kétéves egyévességi szolgálatnak nagy hátrányai vannak. Egyetlen egy fontos dolgot azonban még a miniszter sem tud elintézni: azt, hogy a szolgáló egyéves önkéntesek nagy része ének, hogy tanuljon és haladjon a hadi-tudományokban, — le kell szállitani az apanage-t.

(k. i.)

— **Izgatás a kultuszminiszter ellen.** A csáktornyai kerületben a néppárt fanatikusan folytatja izgatásait. A papok teljes ornátusban az *oltár előtt könyörögnek* a híveknek, hogy Wassicsecsal szemben mentsék meg a római katholikus vallást és az egyházat. A máskülönben jámbor és békés nép annyira fanatizálva van, hogy az ellenpártiak családtagjait sem kimélik és ütlegekkel illetik őket az utczán. Egyes papok éjszaka *feszülettel mennek a választókhoz* és a *keresztre esküdtetik meg* őket, hogy Major Ferenczre szavaznak. Major még eddig nem mondott programmbeszédet. A horvát parasztok elitélik papjaik lelketlen izgatását; a közigazgatási hatóság ujabban néhány horvátországi ferenczrendi barátot kiutasitott, akik oda mentek Major mellett korteskedni.

— **Belföldi hirek.** (A belügyminiszter győzelme). Bonyhádon tegnap folyt le a képviselőválasztás. Beadtak összesen 2302 szavazatot, ebből Perczel Dezső belügyminiszter **1551 et**, Kaas Ivor báró pedig 751-szavazatot kaptak. A belügyminisztert tehát 800 szótöbbséggel választották meg a bonyhádi kerület képviselőjévé — (Itélet a Pesti Napló ügyében.) A Pesti Napló ügyében az itélet tegnap hirdette ki a biróság. E szerint Ábrányi Kornélt 8 havi fogságra és 3 havi hivatalvesztésre, Oszoly Gézát pedig 6 évi fogságra itélte. Barna Izidor és Braun Sándor ellen beszüntették az eljárást. — (A szocziálista mozgalom.) A belügyminiszteriumhoz az alföldi szocziálista mozgalomról fő őttébb nyugtalanitó hirek érkeznek, melyekből azt lehet következtetni, hogy nem helyi bajokkal, hanem az egész országot áthálózó szervezettel kell számolni s hogy a tavaszon nagymérvü rendzavarásoktól félhetni. A belügyminiszterium ebhez képest az érdekelt törvényható ságoknak már ki is adta a szükséges utasitásokat.

— **Külföldi hirek.** (A szerb király eljegyzése.) Ámbár a hesszeni tartománygróf udvari marsalja megczáfolja Sándor királynak a Szibilla herczegnőnek eljegyzését, Belgrádban mégis hisznek a hir valóságában s azt hiszik, hogy a hirt csak azért czáfolták meg, mert még korai. — (Törvényelőtti egyenlőség) A franczia szocziálisták a kamarában inditványt tesznek az iránt, hogy a törvénytelen gyermekek a törvényesekkel egyenlő állást foglaljanak el. — (A lengyelek száma. A „Przeglad Wsechpolski" jelentése szerint összesen 16.320,000 lengyel van a világon. E számból 8.170,000 esik Oroszországra. Az osztrák-magyar monarkiában, összesen 3.460,000 legyel lakik. A poroszországi lengyelek száma 3.35,000. mig Amerikában 100,000 lengyel van.

A buza ára, az árcsökkenés igazi oka, az orvoslás módja.

Debreczen február 5-én

(V.) Ne ijedjen meg az olvasó, nem elcsépelt nem unalmas, bár hányszor ismétlődjék is az oly kérdés, mely a magyar gazdaközönség létkérdésével függ össze. Sőt kötelességünk, minél többször hangoztatni, minél több oldalról megvilágitani. És örvendetes, hogy a napi sajtó és irodalom behatóan foglalkozik ezen kérdésekkel. A napokban hagyta el a sajtót egy röpirat Bernáth István kiváló tolával irva, melynek czime ugyanaz melyet jelen czikünk cziméül irtuk. Nem véletlenül választottuk, czikkünk czimét, hanem czen tanulmány inditott rá, hogy gondolatainkat, nézetünket ennek kapcsán szintén elmondjuk.

Bernáth István röpirata tartalmának velejét pár sorban reprodukáltuk. Foglalkozik elsősorban a buzának alacsony árával: az árcsökkenés igazi okát keresi a túltermelésben; végül keresi az utat a kibontakozásra.

Mielőtt gondolatainkat rovább füznők, kijelentjük, hogy a röpiratban foglaltak első kétrészével mindnyájan egyet kell értsünk. Az árak oly alacsonyak, hogy a termelési költségeket alig fizetik vissza. A tultermelésről is jogosan beszélhetünk. Mert tény az, hogy a világpiaczokon nagyon sok buza van felhalmozva és a kevésbé bőtermő években is terem annyi, amennyi az évi fogyasztás pótolja. Elég bizonyiték erre az alacsony ár. Mert jól tudjuk, mily ideges ezen fontos kenyéradó czikkel szemben az emberiség, mihelyt fogyni érezné a felraktározott mennyiséget, rohamosan emelkedne az ára is a tényeknek megfelelő arányban, hanem, azt hisszük jó szót használunk, idegesen.

Azonban a határidő üzletek túlkapásaiban és ezek megrendszabályozásában nem látunk nagyjelentőségü dolgot, anélkül, hogy a kiváló iróval szemben polemiat akarnánk, csak a magunk nézetét mondjuk el. Előre kijelentjük, hogy magunk is azon nézeten vagyunk, miként a határidő üzleteknek a legtöbbször is reális alapja. Nemcsak hogy papiron lesz véve és eladva, de legtöbbnyire akkor köttetnek, mikor a leendő terméseredményekről és árakról semmiféle pozitiv adatunk és számitásunk nem lehet. De, hogy általában az árcsökkenésre befolynak, alig hisszük.

Gondolkozzunk csak logikusan, félre téve minden doktrinát. A gazdaközönség termel. A termelt buzát eladja. Az eladott buza rendeltetése, ha mindjárt száz közvetitő kezén megy is keresztül, hogy a fogyasztó közönség kezébe

jusson mint kenyér. Ha lehetséges volna, hogy az a rendkivül sok ember, ki buzakereskedéssel foglalkozik az egész világ piaczon és közvetiti a gazda kezéből a fogyasztóhoz, mintegy ringet alkotva, a gazdától olcsón megvegye és a fogyasztónak drágán eladja, ha látnók, hogy a gazdaközönség cséplés után olcsón adja el a buzáját és pár hónappal a buza ára magasra hág s a fogyasztó drágán üzeti meg, a határüzleteknek tulajdonithatnók nagy részt, hogy a buza ára alacsony. Ha a határidő üzleteknál csak papiron is történik a vétel és eladás, nem tudom hányadik kézben, mégis csak a papiron levő át kell alakuljon buzává, egyszer mégis csak el kell, hogy fogyasztassék.

Az ellen azonban, hogy a határüzletek nem reálisak és hogy sok gazda huzza ezek által a rövidet, jogosan felszólalhatunk Hogy egyes kötéseknél az ár mesterségesen nyomatik le, tény, de általánosságban a világpiaczokon nem leketséges. Már pedig mindenütt olcsó a buza.

Nem kell ahhoz az olcsó árcsináláshoz semmi mesterséges eszköz, benne van a természetes helyzetben. Sokat termelünk és sok extensiv gazdasággal biró ország olcsón termel. Ez ellen védvámmal sem küzdhetünk. Ha semmit sem exportálnánk, akkor igen, idehaza védvámmal felemelhetnők a buza árát. De igy még az sem orvosság.

Valamit a gazdaközönségnek mégis csak kell tennie, mert buzát kell, hogy termeljen, termelésével ha korlátozza is, fel nem hagyhat. Nézzük csak mit tehet? Könnyen azt felelhetjük: termeljen olcsón, hogy az alacsony árak mellett is legyen haszna rajta. — Mondva könnyen van, de a kivitel nem olyan könnyü, de nem lehetetlen. Igyekezzék az eddigi holdankénti átlag hozamot kétannyira emelni. Igyekezzék kis területen sokat termelni. Jó talajelőkészités, mütrágyák használata, gondos magkiválasztás, gépek használata mind eszköz, melylyel a hozamot emeljük, a termelést olcsóbbá tesszük. Egyedüli orvosságnak csak ezt tartjuk.

Azonban czikkünket azzal zárjuk és az orvosság alkalmazását csak ugy ajánljuk, ha a gazda minden tetténél papir és irónnal mindenek előtt után számit, csak, ha számok jövedelmet mutatnak ki, alkalmazza Műtrágyát csak akkor használ nagyban, ha előbb saját földjén kicsibe végrehajtott kisérlet javalja. Gépet és szóval minden ujitást, mely másnál czélszerü és a termelést olcsóbbá teszi csak ugy teszi magáévá, ha az ő viszonyai között a pontosan tett számitásból eredő számok igent mondanak.

A leánykérő.

A nagyságos asszony és bájos leánya a szalonban ülnek.

Az ajtón lassan kopognak. A szokásos szabadra egy jól táplált parasztos viseletü test jelenik meg.

— Kezét csókolom nagyságos asszony és a nagyságos kisasszonynak is!

— Jó napot János! Hát ujra el akar szegődni kocsisnak?

— Nem a, nagyságos asszonyom, csókolom a kezét, másban járok én most.

— Mondja el.

— Hát ugy esett a dolog, hogy . . . . izé . . . . .

— Csak bátran, mi jót hozott?

— Hát mondok, ugy esett a dolog, az édes anyámat levette a lábáról a betegség, küzködött egy darabig ellene; de aztán beadta a derekát, mivelhogy nem birta tovább, oszt' már két hete nyomja az ágyat.

— Orvost akar kivinni, ugy-e? Ismerek egy nagyon jó orvost, majd megmondom a czimét és . . .

— Van eszemben! Nem loptam én a pénzem, hogy ilyesmire prédáljam!

— Nos, nos!

— Ott hagytam el, hogy mim van s mim nincs. Hát vóni, vón elég, de nincs, a mi kék.

— Hát ezt hogy értsem?

— Hát hogy, az éd's anyám azt monta, hogy keressek asszonyt...

— Ördögöt!

— Instálom alássan, hát meghánytam vetettem a dolgot és ugy gyütt ki, hogy megkérném szeretettel a nagyságos asszony Nanette szobaleányát feleségül.

Ő nagysága, kinek már unalmas volt a beszélgetés, nem folythatta el nevetését.

— Hallja János, ugy-e maga olyan asszonyt keres, aki csendes, házias és dolgos?

— Ugy biz a.

— Hát akkor Nanette megkisértené az életét!

— Dejszen akkor nem is veszem el a Nanettát. Hanem azt gondoltam, hogy izé . . .

— Na?

— Hát, hogy vóna nekem egy kis házikóm, két szoba, konyhával . . . . .

— Mit akar mindevvel?

— Hm! bizony nagyot akarok?

— Ugyan?

— Hát csókolom kezét, ha meg nem sérteném, megkérném *a nagyságos kisasszonyt*, hogy legyik az asszonyom.

Általános meglepetés a nagyságos asszony és kisasszony részéről, mely nagy elszörnyüködésbe megy át. Bámulás János részéről.

— Megkövetem aláson, ugy vigyáznék rá, mint a szememfényére, még mosogatni sem kéne neki; de még krumplit kapáni se.

Ő nagyságáék szótalanok a meglepetéstől.

— Hát igaz, hogy a szobaleányért jöttem, de gondolom mindegy: csak asszony legyék, *én nem vagyok válogatós.*

Farsang.

Tájékoztató.

— **Farsang** tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdáig.

Febr. 9. A kereskedők bálja a Bika termeiben.

Febr. 16. A szinház müszaki személyzetének álarczos tánczvigalma a „Koronā“-ban.

Febr. 16. A jogász- ás tisztviselői kör tenczestélye a Bikában.

Febr. 17. Az asztalos ifjuság tánczmulatsága a Bikában.

Márcz 2. Az ev. filléregylet theaestélye az „Arany Bika“ szálloda disztermében.

Febr. 20. Iskola-bál a Bika termében.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Dalok.*)

Feltámadunk!

Feltámadunk! Fakadni kell a lombnak
S a virág hint még édes illatot.
Szebb a tavasz, multán a durva télnek,
Vihar után a nap ezekben ragyog!

Öröm fakadjon a bánat nyomába,
Daltól, kaczajtól reszkessen a lég!
Izzó ajaknak perzseljen a lángja,
Oh, lesz idő a busulásra még!

Mámort a szivnek és mámort az észnek,
Vesszen a bánat, ez aljas zsiványt
Törjék a szív bár százezer darabbá,
Bort a pohárba! Fel! Huzd rá czigány!

Régi nóta.

Régi nóta! — Eldalolták
A jó isten tudja hányszor!
Igaz szivet, hü szerelmet
Nem várhatni a leánytól.

Régi nóta! — és a költők
Mégis csak erről dalolnak.
Ezt kiséri bus akkordként
Zokogása millióknak.

Ifj. Kocsán János.

*) Mutatvány szerző legközelebb megjelenendő kötetéből.

Annuska biciklizik.

— Irta: **Krudy Gyula.** —

I.

Annus a szoba sarkában egy szék karjára borulva sirt. Sirt, olyan keservesen, hogy megesett volna akárkinek a szive, csak éppen az Andoré nem. Andor volt az Annus férje, és, Istenem; a férjek jobb ügyhöz méltó buzgalommal tudják megtagadni asszonyaiknak még legkisebb kérését is. Olyan ügyesek az okok összehalmozásában, hogy önkéntelenül arra gondolunk, hogy micsoda karrierje volna ezeknek az embereknek a Házban, hol mindjárt az első ülésen képesek volnának tönkresilanyitani az ellenzéknek összes érveit.

Annuska zokogott:

— El akarsz zárni a világtól?

— El.

— Te kegyetlen!

— Jó szivemről ismertek mindig.

— Te vérszopó!

— Az uzsorásaim voltak azok.

— Te zsarnok!

— Annak kell lennem veled szemben.

— De én nem türöm.

— Miért?

Csend lett. Annuska kissé elröstelte magát. Nevetségesnek látszott előtte az egész dolog. Biciklizni akart tanulni és ez a kegyetlen Andor, mikor megtudta ezt, olyan nagyon mérges lett. Pedig abban nincsen semmi rossz. Bicziklizni a barátnői s kérkedve mondják, hogy ők együtt haladnak a korral. A kor a villám szárnyain repül, ők a biczikli hátán. S istenem, Annuska ugy szégyelte magát a barátnői előtt, hogy ő eddig nem haladt együtt a korral.

De ezután, gondolta, máskép lesz minden. Reggelenkint vidáman fog felkapaszkodni a kerekekre s a nagy park bólongató ákáczai lesznek csak tanui az első kalamitásoknak. Ezek a bólongató nagy fák a legtöbb novellában benne szerepelnek és titoktartásukról ismeretesek.

Annuska hiába számitott a nagy fákra. Andor nagyon kitartónak mutatkozott a biczikli kérdésnél és semmi áron sem akart belemenni abba, hogy Annuska is felkapjon egy nap azokra a karcsu, gummitalpas kerekekre és elrepüljön tőle talán talán örökre; hisz édes istenem olyan könnyen megy az! Jön, tisztelt előfizetők, egy zsokkésapkás tüzszemü fiatal ember, a ki szükségkép ismeri az asszonyok gyengeségeit és nagyon türelmes lesz majd az Annuska tanitásában: az pedig veszedelmes dolog, uraim.

És Andor nagyon jól tudta ezt és leginkább innen magyarázható az a hü kitartás, melylyel ő ellent tudott állani az Annuska apró cselfogásainak.

Annus napjában többször felkereste Andort a dolgozószobájában.

Andor száraz kimutatásokkal gyilkolta magát és Annus, mikor a rovátkos számlapon épen a kis-kerekegyházi és nagy-kerekegyházi házi helyiérdekü vasutak tisztajövedelmét kellett bilanczba állitani, odaült az Andor élébe és hozzásimult. Fehér, puha kacsóival megveregette a férje arczát s segitett neki a bilancz felállitásában.

* **A debreczeni kovács és kerékgyártó ifjuság** f. 1895. évi febr. hó 9-én, ssombaton, a „Korona“ vendéglő disztermében tartandó zártkörü tánczvigalmat rendez. Belépti-jegy személyenkint 1 forint, családjegy 2 frt. Jóizü ételek és italokról gondoskodva lesz. Kezdete 8 órakor. Zenész: Zsiga Józsi és társulata.

Szinház.

* **Tabarin felesége és a Parasztbecsület.** Vértől csepegő és esendő emberi szenvedélytől izzó két darabot hallgattunk végig: Catulle Mendés „Tabarin feleségé“-t és a Verga népdrámájából készült „Parasztbecsület“ operát. Különösebb érdekeltséget kölcsönzött az utóbbinak, hogy Santuzza a szerepét P. Kocsis Etel énekelte, hosszas betegsége után először lépve szinpadra. A hosszas betegség nyomai bár erősen észrevehetők voltak különösen énekén, a szerepet tisztességes sikerrel játszotta végig. Turiddu szerepében Kozma valósággal remekelt. A hetyke szicziliai legény szenvedélyességét, később, Alfióval való birkozása után a rá váró sors tudata miatt érzett megdöbbenését szépen, természetesen mutatta be. Ismerjük a fővárosi szinpadok és a vidék Turiddu-it és mondhatjuk, hogy e szerepben a játék természetességét tekintve, csak Runcio, a hirneves olasz énekes áll magasabban. Énekben is a legjobbat nyujtotta; hangja szépen csengett es ugy a Santuzzával énekelt kettősben, mint a gyönyörüen szinezett bordalban müvészi magaslaton állott előadása. A közönség zajosan tapsolta meg szép énekét. Alfiot Ferenczi énekelte tul-nagy erővel, de kevés zenei érzékkel. Lolában Galyasy Paula mutatta be sikerült alaktást.

Lucia szerepét Locsarekné betegsége miatt Borcsayné vette át és habár hiányzott énekében a biztosság, a mi a játékban is feszélyezte: nem rontott, sőt megmutatta, hogy a Lucia-énál nagyobb alt-szerepek betanulására, előadására is van elég tehetsége, ambicziója, lelkiismeretessége. — Nem mondjuk, hogy Locsareknével routinban mérkőzhetik, de egy nagy előnye mégis van fölötte; az, hogy olyan komoly szerepben, mint Luciá-é is például, nem kaczagtatja meg már megjelenésekor a karzat publikumát, mely ahoz van szokva, hogy Locsareknét komikus figárának lássa.

Ha az előadás nem volt a legsikerültebbek közül való, azt az az indispoziczió okozta, melyet P. Kocsis Etel mutatott és az fegyelmezetlenség, melyet a férfikar árult el. A szép imát teljes erővel, minden érzés, minden szinezés nélkül kezdték, ugy, hogy az erő fokozását csak artikulálatlan kiabálással, a zenei érzék teljes hiányával tudták elérni.

Az operát „Tabarin felesége“ előzte meg. A drámáról elmondottuk véleményünk a bemutató előadás után; a tegnapi előadásról az a véleményük, hogy az messze mögötte maradt az előzőnek. — Tapolczai ugyan minden lehetőt elkövetett, hogy minden izében művészi előadása kellő méltánylásban részesüljön a közönség részéről és ebben Cserny Berta (Francisquine) derekasan segített neki; de a hatást erősen csökkentette a szinpad szerencsétlen diszitése, a szinpadi néző közönség hosszas zajongása és a két muzsikus viselkedése. — Ennek a két jelentéktelen alaknak a drámai effektus fokozásához azzal kell hozzájárulnia, hogy mikor Tabarin el kezd komédiázni, a két zenész elalszik és csak a végső jelenetre ébred föl. A két muzsikus nem igy cselekedett; végigdámulta az emelvényen a lefolyt drámát és vég szóra muzsikálni kezdett. Több hibájára is rámutathatnánk a rendezésnek, de azt hisszük, hogy ezek elmaradnak, mikor a darabot harmadszor fogják adni. Közönség szép számmal volt. (K. I.)

Könyves Tóth Mihály.

1809—1895.

A gyászoló családnoz számos részvétnyilatkozat érkezett, melyek közül itt adjuk a következőket:

„Hazánk s egyházunk hü fiának halála szomorusággal tölti el szivemet és ré ztveszek a család fájdalmában.“

Tisza Kálmán.

„Drága édes apátok elhunyta felett fogadjátok Tónimmal együtt fájdalmas részvétünk őszinte kifejezését.“

Szász Károly, ev. ref. püspök.

„Fogadjátok legőszintebb részvétem kifejezését. Kegyelettel áldozom én is a megdicsőült nemes emlékének.“

Szász Domokos, erdélyi ev. ref. püspök.

„Fogadja ön és a tisztelt család igaz részvétemet elhunyt atyja, az én volt josefstadti fogolytársam hamvai felett. — Könnyü legyen neki a föld, nyugodjék békével.“

Körösi Sándor, orsz. gyül. képv.

„Feleségemmel együtt őszinte részvétemet fejezem ki derék atyád halála felett.“

Hegedüs Sándor, orsz. gy. képv.

Mélyen tisztelt apjoknak elhunyta felett fogadják az érdeklettek legőszintébb részvétem kifejezését. *Vállyi János.*

Kettős gyászom fájdalmát sulyosbitja, hogy szeretett mesteremnek még csak temetésén sem lehetek jelen. Fogadd te a gyászbaborult családdal nőm nevében is részvétünket.

Madarász Imre.

*

Részvétnyilatkozatokat küldtek továbbá *Tormay* Béla miniszteri tanácsos, *Gulyás* Lajos Kis-Új-Szállási ev. reform. lelkész, *Tóth* Mór kir. ügyész *Papp* Elek orsz. képviselő, *Simonffy* Antal pénzügyi járásbiró, *Soltész* László szoboszlói reform. lelkész.

Impozánsul nyilatkozik meg a *karczagiak* részvéte. Az elköltözött nagyhirü lelkipásztor karczagi hivei 15 tagu küldöttség által fejezték ki mélyen érzett fájdalmukat a gyászoló család előtt. Nehány kegyeletes karczagi nő pedig azzal a szándékkal jött Debreczenbe, hogy az aranyszáju predikátor ravataláról egy virágot, vagy egy levelet vigyen emlékül a koszorukból. Minthogy azonban a puritán jellemü agg lelkész határozottan kivánta, hogy koszorukat ravatalára ne tegyenek s koporsóját csak egyszerü bibliája ékesitse: arra kértek engedélyt a gyászoló családot hogy ennek a bibliájának egy pár levelét vihessék el magukkal emlékül. „Ugy is tudja azt könyv nélkül szegény Miska bácsi“ — mondta szószólójuk.

A ravatalhoz nagy tömegekben tolul a kegyeletes nép, még egy hálás tucsupillantást vetni a rajongva szeretett agg pásztorra, aki szelid, tiszteletreméltó arczával oly nyugodtan, oly szépen fekszik ott a koporsóban, mintha nem is halt volna meg, csak aludnék; aki bibliáját kezében tartva még halálában is tanit; tanit igaz gyászra, igaz kegyeletre, tanit a feltámadás reményére.

Az első adomány K. Tóth Mihály sirkő alapjára koszoru váltság czimén Boross Sándor helybeli kofaragótól érkezett, ki igen meleg hangu levél kiséretében 5 frtot küldött e czélra a gyászoló családhoz.

Es ilyenkor Andor azt gondolta magában:

— Istenem, milyen kellemes igy az élet! — Dehogy engedem biczikliznl...

Annus pedig ezt sóhajtotta:

— Igazán ez az Andor csak mameluknak való már. Mikor fogok már biczikliznl!...

Mert a barátnők, mint a barátnők általában, átlag négy-öt órát biczikliztek már naponkint és ugy mondták Annus előtt, hogy igen szép kilátásaik vannak az őszi nagy verseny aranyérmére.

És ha Annus ezekkel előhozakodott Andornak, még haragosabb lett.

— Ugyan hadd el már barátnőidet, a kik megelőzik a kort és nem hozzád valók. Én egyátalán és a férfiak mind nem szeretik az olyan asszonyokat, a kik biczikliznek. Az nagyon kompromittáló valami és nem győzöm csodálni hogy te ezt meg nem érted, szólott Andor és erőteljesen vágta le a szivarja végét. Később vette kabátját és elment a klubba.

Annus könnyes szemekkel nézett utána az ablakon át. Igen, Andor a klubba jár és nem szereti az olyan asszonyokat, a kik biczikliznek.

És igy Annus nagyon keserünek találta, az életet.

II.

Mig a férjek a klubban szoktak egymással vitázni, nem gondolnak arra; hogy asszonyaik milyen szerencsétlenek ilyenkor, otthon egyedül és milyen nagyon veszedelmes gondolatokkal foglalkoznak.

Ilyen volt Andor is és ilyen volt Annus is.

Annus egyideig szomoruan nézett ki a tavaszi utczára, hol nevetve járkáltak az emberek és néhány biczikliszta repült végig hangos csilinglivel a kocsiuton.

Annus behunyta a szemeit. Nagyon roszszul érezte magát, hogy igy a szemébe sütött a nap.

Lassan felkelt a székről s töprengve járkált a szobában, aztán nagyon hirtelen felöltözött és hazament a mamához.

Ugy történt.

Annus szeretett volna biczikliznl tanulni és Andor, a kegyetlen Andor megtagadta ezt töle.

A mama nagyon komoly ránczokba venta a homlokát, mikor ezt megtudta.

— Hát biczikliznl akartál tanulni Annus?

— Igen, mama, mondá könnyezve Annus.

S Andor éppen akkor piros arczczal nyitott be az ajtón.

Egy pillanatra meghökkenve állott meg, a hogy Annust megpillantotta sirni.

Hallgatva néztek egymásra.

Andor szólott:

— Hát annyira szeretnél biczikliznl, Annus?...

— Igen.

— Hát isten áldjon meg!

Olyan tragikusan mondá ezt Andor, hogy egy pillanatra maga is megijedt. Megijedt Annus és a mama is.

Andor ugy gondolta, hogy neki most el kell innen menni, de tiszteit olvasók, olyan sokat goudol az ember, a mit aztán mégsem tesz ugy. És Andor is csak ott állott az ajtó előtt.

— Ugyan gyerekek mire való ez? mondá emelt hangon ekkor a mama. Ez nem áll jól nektek. Annus még nagyon hátul és nagyon sokat másképen lát, a hogy maga Andor.

— Ugy van, nagyságos asszony — szólt komoran Andor.

— És Annus nem fogod ezt többé tenni.

Annus sirt és nem tudta, hogy mit tegyen. Valamikor ugy óvasta, hogy Andornak most oda kellene melléje jönni és valamit mondania mindenesetre. És Andor olyan ostobán állott ott az ajtónál. A mama meg hol őt, hol Annust nézte. Aztán elnevette magát.

— No, ma itt fognak vacsorálni! — szólott s kiment a szobából.

Andor nézett Annusra, a ki a földre sütötte szemét és aztán közelebb ment hozzá és leült egy székre.

— Mond, Annus, hát való ez nekünk? Hiszen belátbatod végre, — hogy egy férjes asszonynak mégsem illik ugy tenni, mint fiatal leányoknak.

Annus a szőnyeg virágait bámulta és csak később, nagyon későre nézett fel a szempilláji alól Andorra, aki aztán nesztelenül odahuzódott melié és mint egy szerelmes galambocska odadörzsölte az arczat az Annus arczához.

— Te kis ostoba...

S az ölébe ültette Annust, aki átfogta a nyakát a karjával a vál ára tette szőke fejecskéjét Asszony volt már egészen, aki tudja, hogy neki csupán a férje mindene.

S istenem, az asszonyoknak mind igy kellene gondolkozni, hogy boldog legyen a világ!

A Könyves Tóth név.

Apámnak az apja, sőt nagyapja is könyvkötő volt. Ugy látszik, a könyvek iránti előszeretet ősi örökségünk volt. A közönség legnagyobb része mind e mai napig azon tudatban volt, hogy apám csak ugy önkényüleg tette ezt a „Könyves“ ezimet a rossz hangzásu „Tóth“ név mellé. Hát ez nem ugy van. Nagyapja még viselte ezt a „Könyves“ nevet, de már apja elhagyta, mert restelte, hogy kompaktor léttére őt Könyvesnek hivták. De apám később, de csakis pap korában vette föl, még pedig nem hiuságból, de az akkori viszonyok követelése folytán igazán kényszerüségből.

Maga beszélte, hogy mikor özv. Király Jánosné, Meggyesi Esztert megkérte, mindkét részről régi nemességgel dicsekvő Király és Meggyesi család kereken kijelentette, hogy a szép özvegy „nem nemes emberhez“ a család akaratából nem mehet férjhez. Apám hallotta szüleitől, hogy ők nemesek. Hallotta, hogy Szatmármegyében Nagy-Károlyban s Biharban Fugyi-Vásárhelyen vannak még életben Könyves Tóth-ok. Akkortájban biharmegyei helyettes főispán Tisza Lajos volt, kinek segitségével a fugyi vásárhelyi Könyvesekkel érintkezett. Személyesen látogatta meg őket. A családi leszármazást hiteles anyakönyvi kivonatokkal igazolta s be lévén bizonyitva hogy nagyapja valósággal tagja a „Könyves Tóth“ családnak s hogy ő és apja azért mellőzték a Könyves nevet, mert könyvkötők voltak: a nemességi bizonyitványt kiadta Biharmegye közgyülése három példányban Mihály, Antal és Lajos testvéreknek. Apámé és Lajosé elveszett, csak az Antalé maradt meg.

Ez okmányok szerint a törzsapa „Könyves Tóth Mihály Nagyváradról“ Rákóczy Zsigmond erdélyi fejedelem titkára volt, ki is őt „pro meritis letterariis“ (tudományos érdemeinél fogva) a „Könyves“ melléknévvel emelte nemesi méltóságra, mely nemességben 1694-ben I. Lipót magyar király által is megerősitettetett

Váradi Tóth Mihály Rákóczy Zsigmond fejedelemtől a váradi várban 1607. decz. 26-án nyerte ármálisát, mely Biharvármegyében 1608-ban a közgyülésen Makai János jegyző által lett kihirdetve. Czimere: kék mezőben férfikar könyököl, kezében szekercét tart. — Disze nyilt aranykorona. (Szatmármegyei levéltár. a. 127.) Országos levéltári Lista 70. Tóth alias Könyves család.

Azt irja apám:

„Midőn még én ifju voltam s az öcsém is, ki ügyvédi pályára készült, az ifjuság első éveit töltötte: oly nagy fontosságu dolognak tekintetett a nemesség, hogy az ember csak ugy juthatott előkelőbb társaságba, ha nemes volt. A megyei restaurátiók, követválasztások alkalmával a nemesi rangal biró legegyszerübb ember is, a legmiveltebb ügyvédre, orvosra, mérnökre, gyárosra s bárkire is megvetéssel tekintett, ha az nem volt nemes ember.“

E kiváltságok ellen küzdött egész életében. Czélját el is érte, mert sok elve diadalt aratott, de nevét a „Könyves“ nemesi nevet mindvégig használta s használjuk mi is.

Könyves Tóth Kálmán.

A temetés.

Impozáns módon nyilatkozott meg Debreczen város közönségének részvéte vallás-különbség nélkül a nagynevü kálvinista lelkész temetése napján. Igazi nagy emberekhez illő volt ez a gyászszertartás a maga puritán egyszerüségében és minden külső pompa nélkül valóságában is. — A genfiek Kálvint, a debreczeniek Méliusz Pétert temethették igy háromszáz évvel ezelőtt.

A temetés lapunk zártakor kezdődik. Igy csak röviden, általános vonásokban számolhatunk be az egyház és haza martiromságot szenvedett hü fiának utolsó utjáról, mely a megdicsőülés utja, miként élete is dicsőséges volt az arany száju, apostoli buzgóságu papnak.

Már jóval 2 óra előtt sürü embertömegek lepték el a kistemplom környékét és a vele szomszédos parochiális ház előtti utcza részt. Pontban 2 órakor kezdődött meg a gyászszertartás. Az udvar közepén állott az egyszerü barnára festett érczkoporsó. Fehér csipke szemfedője leért a havas földre. Rajta hervadó virág koszoruk helyett a megdicsőültnek hatalmas fegyvere, az ő magasztos hivatásának legszebb symbulum — a szent biblia feküdt, átkötve fekete fatyollal.

A koporsót a gyászoló család férfi és női tagjai állották körül, sirva, zokogva. Ott voltak azután a helybeli lelkészek, élükön Kiss Áron püspökkel, a vidéki lelkészek palástban köztük Dávidházy János, Szeremley József és Dorogi Lajos esperesek: a presbiterium élén Simonffy Imre kir. tan. főgondnok, polgármesterrel, a helybeli r. k. lelkészek, Tárkányi Péter árvaházi felügyelővel Maternyi Lajos ág. ev. lelkész, a kollegium tanárkarai, Csérhalmi József piarista gimnasiumi igazgató, gr. Degenfeld József főispán, Széll Farkas kir. táblai tanács elnök a kir. tábla, Balogh Imre kir. táblai biró a kir. törvényszék bíráival, Vértessy István városi főjegyző, a városi tisztikarral, Fekete Sándor főjegyző, a megyei tisztviselőkkel; ott láttuk továbbá városunk többi notabilitását is igen nagy számmal, kiknek teljes névsorát lehetetlenség összeállitanunk. Ott volt a 13 egyenruhás 48-diki honvéd gyászlobogójával.

A Mácsay Sándor által vezetett főiskolai énekkar és a tanitóképezdei növendékek éneke után a koporsót a helybeli ref. lelkészek vették fel és vitték a közelfekvő kistemplomig, melynek ajtai csak akkor nyitattak ki a tolongó sokaság előtt. Az emberi áradat elözönlötte a tágas templomot, mely ezuttal telt meg utoljára Könyves Tóth Mihály nevének varázsára, és a melynek boltjai alatt hirdette ő ezrek és ezrek előtt — mint ma egyik szónok mondotta — a szabadság ébredésének hajnalán a szabadság evangéliomát. — A közönség egy része kiszorult a templomból s igy csak egy része hallgathatta az ének után e hangzott költői ihletü szép imáját Zsigmond Sándor szoboszlói ékes szavu lelkésznek és nagy hatásu emlékbeszédét Balogh Ferencz főiskolai hittanárnak. Balogh Fefencz gyönyörüen jellemezte a megdicsőült férfiut, mint egyházának és hazájának hü fiát, ki egyházi és polgári téren egyforma buzgósággal szolgálta a szabadság eszméjét, — a kit Debreczen legnagyobb lelkészeinek sorában emlit a történelem.

Három órakor még tart a beszéd. A torony alatti cinteremben álló koporsó mellett a 48-as honvédek, városi hajduk és a temetkezési intézet diszbe öltözött emberei képeznek őrséget.

NAPI HIREK.

— **Felsülés.** A „Debreczeni Hirlap“ f. évi 2. számában nagy szenzáczióval akart kellemetleskedni olvasóinak. Két czikket is irott arról, hogy a protestáns árvatartó alapból, melyet a város pár nappal azelőtt adott át a helybeli két protestáns felekezetnek, „mintegy tizenhatezer forint hiányzik“ s hogy ezt a hiányt a város idegen alapokat illető kötelezvényekkel pótolta. A tanács azonnal telháborodással utasitotta vissza ezt a gyanusitást s a legszigorubb vizsgálat elrendelését kérte gróf Dégenfeld József főispántól. A közigazgatási bizottság azután, hová a főispán áttette a tanács kérését, Nemes Kálmán és Pálffy Gábor közigazgatási bizottsági tagokat bizta meg a vizsgálattal január 5-én tartott ülésében. Kiküldöttek jan. 17-én tehát kihallgatták Szabó József főszámvevőt, Nánássy Miklós alapitványi pénztárnokot, Koszorus Kálmán ugyanezen pénztár ellenőrét, Hajdu Gyula tanácsnokot, Ábrahám László t. főügyészt, a kik a prot. árvatartó alap átadásánál a várost képviselték, továbbá Márk Endre ügyvédet, mint a Debreczeni Hirlap felelős szerkesztőjét. A küldöttség jegyzőkönyve és jelentése tagnap került tárgyalás végett a közigazgatási bizottság elé, mely a jegyzőkönv, a jelentés és az ezekhez csatolt iratok alapján kimondotta, hogy „minden további eljárást beszüntet és a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat elrendelésére semmi indok fenn nem forog.“ — Addig is, mig a közigazgatási bizottság ide vonatkozó határozatát egész terjedelmében közölhetjük, röviden összevonjuk a fentebbi határozat indokolását következőkben: A vizsgálat eredménye okmányszerüleg igazolja, hogy a prot. árvatartó-alapnál legkisebb hiány sem merült fel s e tekintetben Márk Endre is kijelenti a fölvett jegyzőkönyvben, hogy ő sohasem állitotta, nem is állitja, hogy 16000 frt vagy bár ennél csekélyebb összeg is elkezeltetett volt, csupán kezelési szabálytalanságokra kivánt rámutatni. A jegyzőkönyv szerint Márk Endre maga irta a D. H. támadó közleményeit, még pedig saját bevallása szerint Kovács József egyházi ügyész informácziói alapján. A felelős szerkesztő és czikkely iró fentebbi állitásával szemben állanak a Debreczeni Hirlap f. évi 2-ik számában megjelent czikkelyek következő kifejezései szórul szóra idézve: „Az árvatartó alapból egy szer üenhiányzik 16 ezer forint. A városi főszámvevő s vele együtt a városi tanácsnak az átadásra kiküldött tagjai ezen könnyen tulteszik magokat“. — A másik, „Hova lett a 16 ezerfrt“ czimü czikkelyben ismétli a Hirlap: “Kisült, hogy az árvatartó alapból hiányzik mintegy tizenhatezer forint“. A közigazgatási bizottság indokolásának további része hivatkozik arra, hogy a debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma az átvétellel megbizottak eljárását helyeselte sőt azt elismeréssel vette tudomásul. Kijelenti az indokolás azt is, hogy a protestáns árvatartó alapból részben közgyülési határozatok, részben tanácsi végzés alapján kölcsönvett összegeket szabályszerüleg a körházi, illetőleg a szinházi alapokat illető kötvényekkel kellett pótolni. Mindezeknél fogva a prot. árvatartó alap átadásánál **sem hiány sem szabálytalanság nem fordult elő.** A közigazgatási bizottság kivonatosan közölt végzését a városi tanács már holnapi ülésében tárgyalja, amennyiben a tanács fentartotta magának, hogy a vizsgálat eredményéhez képest teszi meg a további lépéseket az alaptalanul gyanusitó ujság czikkekért teljes elégtételadás szerzése iránt.

— **Megszünt ingyen rendelő állomás.** Debreczenben február 1-je óta kevesebb van egy jótévő intézménynyel, mely pedig valóságos áldás volt a szegény emberekre nézve. A tiszti főorvos jelentette ugyanis a közigazgatási bizottság tegnapi ülésében, hogy a Vöröskereszt egylet védnöksége alatt müködött orvosi ingyen rendelő intézet kellő anyagi eszközök hiánya és a folyvást szaporodó járó betegek tömeges jelentkezése miatt három évi fennállása után müködését beszüntette. E humanitárius intézmény megszüntetésének indokolása tenné éppen szükségessé, hogy ez intézményt a város hatósága némi segélylyel ujra életre ébreszsze.

— **Megyei tisztviselők mozgalma.** Nagy-Szeben vármegye tisztikara országos mozgalmat indit a megyei tisztviselők helyzetének javitására. Ma küldték meg fölhivásukat hajdúvármegye tisztikarához. A fölhivásban el van mondva, hogy a megyei tisztikar épen ugy szolgálja az államot, mint akármelyik állami tisztviselő s a megyei tisztviselők fizetése nem is hasonlitható az állami hivatalnokok javadalmazásához, a mi se méltányos, se nem igazsáagos. Az 1893-ban adott fizetés-többlet oly csekély, hogy azzal éppenséggel nincs segitve sanyaru helyzeten. Ha maguk iránt nem is családjaik iránt tartoznak azzal a megyei tisztviselők, hogy minden lehetőt elkövessenek helyzetük javitására. A mennyi az állami hivatalnokokat megilleti, annyira a megyei tisztviselők is joggal tarthatnak igényt. Az államositásra nem várhatnak. Ezzel a reménynyel nem lehet az életszükségleteket fedezni, a hitelezőket kielégiteni. Ha meg lesz az államositás, jó lesz; azonban ezzel kecsegtetni, biztatni nem lehet tovább a megyei tisztviselőket. Az országos mozgalom megindult; a nagygyülést a jövő hónapban tartják meg Budapesten.

— **Jubileum.** Ligethi Benedek Gyula, a széles körökben ismert kitünő vivó-tanár, ki már második évben müködik városunkban, folyó hó 17-én tartja vivómesteri müködésének 25

éves jubileumát s ezzel együtt ezüst lakodalmát is. Ez alkalomra meghivja nemcsak az összes magyarországi, — de azontul még az olasz vivómestereket is a Bika szálloda nagy termébe végbe menendő barátságos összemérkőzésre.

— **Mozgalom a szoboszlói adóhivatal ellen.** Annak hirére, hogy a pénzügyminiszter elrendelte a h.-szoboszlói adóhivatal felállitását s a nádudvari járás községeinek e hivatalhoz való csatolását: az emlitett járás községei ujra mozgalmat inditottak meg a hivatal felállitásának megakadályozása ellen. Az érdekelt községek azt óhajtanák, hogy az ő adóhivataluk továbbra is — *Debreczenben* maradjon. E czélból héttőn népes értekezletet tartottak a járás közepén eső *Kabán*, ahol P.-Ladány, Nádudvar, Földes, Tetétlen, Szovát községekből és Kabából 80—100 főnyi küldöttség jelent meg. — Az értekezlet kimondta, hogy küldöttség megy a miniszterhez, melyben minden község képviselve lesz. A községek képv. testületi gyülést tartanak s a jegyzőkönyveit, melyben az adóhivatalnak Debreczenben meghagyása mellett nyilatkoznak, a kérvényhez csatolják. A kérvény megirását Papp Sándor nádudvari jegyzőre bizták. — A küldöttség e hó 8-án indul Budapestre.

— **Névmagyarositások.** Gelberger Samu a Tarnóczy-gépgyár főkönyvelője, ki városunkban nevekedett és több éven keresztül itt lakott, vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel „Miklós"-ra változtatott. — Weinberger Adolf debreczeni lakos vezeték nevét belügyminiszteri engedelemmel „Boros"-ra változtoztatta.

— **A szocziálisták ellen.** A kormány nagy dologra határozta el magát: a szocziálisták mozgalmait teljesen el akarja nyomni s e végből tüzzel-vassal lép föl a szocziálisták ellen. Eddig csak györge pressziót alkalmaztak a hatóságok, legközelebb azonban pusztitó háborut inditanak ellenük. Mi lesz ennek a vége: békesség vagy polgárháboru, azt ma még nem tudhatni! Annyi bizonyos, hogy az állam belbékéjét szocziálista zavargásoknak kitenni nem lehet. A mozgalmak évről-évre nagyobb hullámokat vernek, a veszélyt a kormány összetett kézzel be nem várhatja. A méltányos és jogos követelmények zavargások nélkül is teljesithetők; a társadalmi rend fölforgatására irányuló törekvéseket pedig erőfeszitéssel is el kell nyomni, ha nem megy szépszerével. — A kormány tisztában lévén a helyzettel, a legszigorubb eszközökhöz nyul. A belügyminiszter rendeletével tölszólitotta gróf Dégenfeld József Hajdumegye és Debreczen szab. kir. város főispánját, hogy a lehető legrövidebb idő alatt jelentést tegyen a megye s a város területén fölfölmerült szocziálista mozgalmakról. E rendeletből folyólag gróf Dégenfeld József főispán ma átirt Hajdvármegye alispánjához s fölhivta, hogy azonnal beható nyomozást inditson aziránt, vajjon a vezetése alatt álló köztörvényhatóság területén nem terjesztetnek e szoczialista nyomtatványok, röpiratok, „Le az osztályállammal" czimüek s egyáltalán a szocializta munkás mozgalmak szervezésére, gyülekezésekre való fölhivás és hirlapokban való izgatás által, vagy a már fönálló munkásegyesületek kebelében nem történt e kisérték? A talált nyomtatványok azonnal elkobozandók, azok terjesztői kinyomozandók s szigoru megfenyitésük iránt haladéktalanul intézkedés teendő. — A főispán az alispántól a befejezett nyomozás eredményéről minden körülmények közt ez év márczius hó 15 ikéig kimeritő jelentést vár.

— **Nagy vadaszat duvadakra.** A vadászati idény e hó elejével befejeződött. A tapsifülesek megnugodva várják a közeledő kikeletet, megtzünt ellenük a hajsza. Az őz-vadászatnak még régebben elejét vette a tilalom. A vadász naptárban február hóban már csak a duvadakra van nyitva a rubrika s most azok ellen támad a vadászok csapata. A barna erdőkben, a hóval boritott réteg fölött hosszu vonalakban megcsendülnek a lassan tova huzott kötelekre aggatott csengetyük s a felzavart róka ijedten buvik elő a haraszt közül, — hogy aztán csakhamar a vadászok puskacsöveinek szolgáljanak czélul. A debreczeni vadásztársulat választmányi tagjai f. hó 8-án este 5 órakor Simonffy Gyula társulati alelnöklete alatt a városháza kis tanácstermében ülést tartanak, melyen a közeli napokban duvadakra tartandó hajtóvadászatra vonatkozólag fognak megbeszélés tartani. Az ülés határozatait annak idején közöljük. A mint értesülünk, a vadászatot f. hó 17-ére, vasárnapra tezvezik.

— **Hófuvás.** Miskolczról irják, hogy a Debreczenbe inditott személyvonat tegnap reggel Lucnál megakadt és a nagy hófuvásban tovább nem is indulhatott. Az utasok négy órai veszteglés után kénytelenek voltak Miskolczra visszatérni.

— **Gazdátlan lisztes zsák.** Az Egyháztér 351. sz. alatti ház előtt ma reggel egy zsák korpával vegyes lisztet találtak. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti az I. kerületi rendőrkapitányságnál.

Városi és megyei ügyek.

* **A közigazgatási bizottság ülése** Debreczen közigazgatási bizottsága gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt tegnap d. u. tartotta meg február havi rendes ülését, melynek legfontosabb tárgya volt a Debreczeni Hirlap által a tanács ellen intézett támadások miatt elrendelt vizsgálatról beterjesztett jelentés. Ennek a tanácsra nézve teljesen kielégitő el intézéséről lapunk más helyén emlékezünk meg. A szakelőadók havi jelentéseiből közöljük a következőket: A polgármester jelentése szerint január havában a rendőrség letartóztatott 92 egyént; a tolonczok száma volt 72; az első fokú iparhatóság 22 egyént látott el igazolványnyal különféle iparágak önálló gyakorol hatására. A katonaság létszáma volt 1011 közöshadseregbeli 159 lóval, 1402 honvéd 151 loval. A közegészségi állapot a t. főorvos jelentése szerint kielégitő volt, — általában kevés megbetegedés és halálozás fordult elő. Sórványosan jelentkezett roncsoló toroklob, mely 4 halálozást, vörheny, mely 7 halálozást okozott továbbá hökhurut és hagymáz. Születet januárban 143 ev. ref. (és nem helv. hitvallásu, ahogy a t. főorvos következtesen nevezi saját vallását) 42 r. kath. 3 ág. ev. 16 izr. összesen 204 gyermek (94 fiu és 110 leány), ezek közül 35 vagyis 17% törvénytelen volt; halva született 12. Meghalt 112 ev. ref. 22 r. kath. 11 izr. összesen 145 egyén (80 férfi, 65 nő) Házaságra lépett 45 ev. ref. 19 r. kath. 1 ág. ev. 5 izr. összesen 70 pár. A pénzügyigazgató jelentette, hogy az elmult hónapban egyenes adó czimén 39080 frt fizettetett be, 1836 frttal több mint az előző év ugyanezen havában. Az adóhátrány jan. végén 267295 frt. Hadmentességi dij befolyt 138 frt. bélyeg dij (Hajdumegyével együtt) 14106 frt. jogillették 14019 frt. dijjövedék 214 frt. dohányjövedék (a megyével együtt) 40743 frt. határvám 5554 frt. fogyasztási és ital adó 30250 frt.

* **A városi ménes a milleniumi kiállitáson** A városi tanács — mint már irtuk — elhatározta, hogy a város törzsméneséből néhány példányt be fog mutatni a milleniumi kiállitáson s javaslattételre felhivta a ménes rendező bizottságot. A bizottság tegnap össze is gyült Király Gyula tanácsnoknál, de végleges megállapodásra nem jutott amiatt, mert a tagok nem jelentek meg teljes számmal. A megjelentek a csődörök, anyakanczák és a különböző évi járatokból 1—1 párt óhajtanak kiállitani.

Táviratok.

A német császár Giers temetésén.

Pétervár, február 6. (A D. E. ered. táv. Érk. d. e. 10 ó. 30 p.) Giers miniszter temetésére vonatkozólag most még pótlólag azt jelentik, hogy a temetésen Werder gróf német nagykövet, Vilmos császár képviseletében részt vett, a kinek nevében Giers koporsójára pompás koszorut tett le.

Villámos vasut.

Pétervár, február 6. (A *D. E.* ered. táv. Érk. d. e. 11 ó.) Néhány nappal ezelőtt nyitották meg itt az első elektromos erőre berendezett vasutat, mely a Néva partjait Pétervárral köti össze. Minden 3 perczben inditanak egy kocsit utnak, mely a Néva jegén haladva földfeletti vezetekkel a távolságot rövid idő alatt futja meg. Az uj vasutat a közönség általában nagyon csodálja.

A honvédelmi vita.

Budapest, február 6. (A. Debr. Ell. ered. táv. Érk. 4 óra.) A honvédelmi tárcza költségvetésének tárgyalását ma kezdték meg a képviselőházban. A költségvetést Lakatos Miklós ellenzi, mert a honvédséget beosztják a közös hadseregbe, Tóth Ernő müszaki csapatokat kér. A vita bezárása után szólott Fejérváry és a költségvetés megszavazását kéri.

Utána Nagy István akart szólani, de az elnök nem engedte, miből nagy vihar támadt. Kiabáltak, tomboltak balfelől. Elnök hivatkozott a vita bezárására és gyorsirói jegyzetekkel igazolta a bezárást. Andreánszky kiabált, ezért az elnök rendre utasitotta. Nagy István nem szólhatott. Thaly inditványozta, hogy a katonaságnál ne térdepeltessék a reformátusokat; inditványozza, hogy minden felekezet más fegyvernembe osztassék be.

Fejérváry kijelenti, hogy a katonaságnál is a többség dönt. — Elénk vita után az öreg honvédeknek 100,000 frttal fölemelték a segélyt.

Perczel miniszter párbajügye.

Budapest, február 6. (*A Debr. Ell* ered. távirata. Érkezett d. u. 3 ó, 30 p.) Mára tüzte ki a törvényszék tárgyalásra Perczel belügyminiszt. párbajügyét Szapáry László ellen. Időközben az igazságügyminiszt. az összes iratokat magához kérette, valószinüleg királyi kegyelem utján törlés czéljából. Emiatt a tárgyalást elhalasztották.

A csáktornyai választás előtt.

Budapest, február 6. (A *D. E.* ered. táv. Érk. d. u. 3. ó. 40 p.) Csáktornyán rendkivül erősen készülnek a holnapi választásra. Jellemző, hogy a szabadelvüek csupán katonaságot kértek a rend fönntartására; néppártiak a város környékét elárasztották papokkal.

Főuri esküvő.

Bécs, febr. 6. (A D. E. ered. táv. Érk. d. e. 10 ó.) Szombaton itt érdekes főuri esküvő lesz. Pálffy Józsefgróf, Pálffy János gróf fia az emlitett napon fogja oltárhoz vezetni Wilczek János gróf leányát.

Szép Budapestről.

— február 4.

Az é esztendő valamelyik napján értesült a Debreczeni Ellenőr kedves olvasóközönsége a politikai jós mondásokról, azóta nagyot fordult a világ.

Wekerle és társai immár a közönséges képviselői padokban foglalnak helyet, a piros bársonyszékekben a Bánffy kabinet helyezkedik el, s hallgatja az ellenzéki honatyák nem épen édesszavu prédikációit. No de csakhogy túlvannak már azon muzeumi históriám Mennydörgés, villámlás volt fenyegetőben s most már ujra rózsás az ég, csak ne közelegne annak a fura honvédelmi budgetnek a tárgyalása.

De hiába, mindenkinek meg kell kapnia magáét. Nikisch is hall most elég intést a birálóktól, e hazai zeneszerzők mellőzéséért. Most virul „Jancsi és Juliska!“ Éljen a német Wagner utód, a nagy zseni és a magyar kir operaháznak jelszava.

A premierekkel most szerencsésen járt a Nopcsa gyámkodása alatt álló nemzeti is. Bernardo Montilla, melyet gyönyörködve fognak önök élvezni a debreczeni szinpadon, viharos tetszéssel találkozott. Echaragay komoly iró, kinek darabjaiban van erkölcsi mélység és igazság. A lélektani processusokat hadd fejtegessék belőle a kritikusok. A tény az, hogy tetszett, s zsufolt ház mellett adják.

Evva director azonban busan rázza a fejét. A „jó kis fiu“-t, a kedves tévét, alaposan megverték a kritikus bácsik, az a vál legyingető egy-két dicsérő szó, csak amolyan formalitás volt. Na de, gondolja magában Evva ur, egyszerre nem lehet az ember mindjárt Verő vagy Konti.

De annál szebb reménynyel néz elé Bokornak az örök ifju, örök termékeny karmester „Télen“ czimü pályanyertes népszinművének. Hátha még Tóth Ede válik belőle.

S az álarczos bálos . . oh, azok vannak most is, de kevesebb látogatóval. Tudj' Isten olyan hitelvesztettekké kezdenek lenni azok a szemérmes dominók, a maguk „Ismerlek“ frázisaikkal.

A telivér mágnásvilág inkább Rohonczy Gida, a fürgelábu képviselő jégünnepélyében gyönyörködött, a melyet meg is repetáltak.

Hangverseny-ekben bőven van részünk egyre. Könyvek, lapok egyr-másra látnak napvilágot. A legfrissebb a „Hétfői Reggeli Ujság“, az A haeneum zöld kötetei is gyors egymasutánban követik egymást.

Mit csinálnak a debreczeni egyetemi polgárok? Azok kérem, colloquálnak, tanulgatnak, de egyébként csendes emberek. Nem n gy gyönyörüséggel irom meg, h gy még „Hajdumegyei kör“ sincs, pedig kisebb számmal levők is alakitanak köröket.

Legközelebb az egyetemi ifjusági é etről fogok megirni közvetlen észleleteim alapján egyet mást.

Váradi Ödön.

Vegyes hirek.

* **Egy millió forint á u keresztvíz.** Königswarter Hermann báró t. évi január hó 29-én megtörtént kikeresztelkedése alkalmával, tudvalevőleg mindazon intézeteket, melyek kitérése esetén atyja, mint Königswarter Mór végrendelete értelmében egy millió forinttal segélyezendők, hogy a pénzt f. évi junius 29-én a központi irodában felvehetik.

* **Az egészség tizparancsolatja.** Jordy dr., berni orvos az egészség tizparancsolatját a következőkben foglalja össze: tiszta levegő, mozgás, mérséklet és egyszerüség az evésben és ivásban, legjobb biztositókat képezik az egységes és hosszu életnek. A ki az artalmas alkoholtartalmu folyadékok helyett vizet vagy tejet iszik és gyümölcsöt eszik, egészsége érdekében cselekszik. Munkaerő és jólét, lelkiismeretes bőrápolás és okos edzés; helyes öltözködés, egészséges lakás, a legnagyobb tisztaság minden tekintetben, szabályozott, erélyes s keres munkalakodás; czélirányos pihenés; hasznos, munkában és örömökben bővelkedő élet.

* **Megyeházból — őrültek háza.** Perczel Dezső belügyminiszter arról értesitette egutóbb Szabolcsvármegye törvényhatóságát, hogy jóváhagyja a nagykállói régi vármegyei székháznak tébolyodottak háza czéljaira történt megvásárlását s hogy nincs kifogása az uj épitkezés ellen. A miniszter utasitotta is már Chyzer Kornél miniszteri tanácsost s Niedermann Gyula dr-t, a lipótmezei tébolyodottak háza igazgatóját, hogy utazzanak Nagy Kállóra s állapitsák meg a szükséges átalakitásokat.

Ideálok.

— 14 levél. —

— Irta: **Farkas Imre.** —

(Folytatás és vége.)

Kedves Gizikém!

A multkor Ujfalubán voltunk agarászversenyen. Nagyon jól mulattam, s ott ösmerkedtem meg uj ideálommal.

Ez pedig Bóthy Zoltán jogász és igen szellemes fiu. Máskülömben nagy hálával tartozom már neki, mert csak ő neki köszönhetem hogy, holt testemen át futó paripák nem száguldottak a kivivott diadalra...

A dolog veleje a következő:

Az agarászversenyen volt egy szám lóverseny is, az ujjanzsi urak versenye. Nagy érdeklődést keltett ez, mert voltaképpen a versenyczime ez volt: a győrösi hölgyek dijja. (Ezüst billikom belevésve a verseny neve, és az évszám.) Mi a Sára barátnőmmel átvágytunk a pálya tulsó oldalára, az első akadályhoz. Hárám ur is állott ott, kicserepesedett czipőben s lecsüngő látcsövét, de korántsem ezért mentük.

Éppen akkor indultak a lovasok. A harang megszólalt, a jelszó a zászlót leeresztették. Mi gondatlanul sétáltunk Sárával, egyszerre Sára nagyot sikolt és megrántja a karom, a lovasok óriási robajjal átcsörtettek az akadályon s én szemközt találtam velük magam.

Csak arra emlékszem még, hogy az egész világ egy zürzavaros chaosba vegyült a szemem előtt, szédülni kezdtem, és éppen a legvégső perczben egy kéz erőssen megragadt karomat s kiránitott a pályáról. A következő pillanatban a lovasok hangos zugással elrobogtak mellettünk.

Ezalatt a tulsó oldalon, a tribunnél nagy volt a bugás. Az egész tábor utnak indult, legelöl természetesen a néni, ki éppen akkor érkezett oda mikor a szemem fölnyitottam.

A legelső akit megláttam a megmentőm volt. Alacsony rokonszenves arczu fiatal fiu, bajusz nélkül, pofaszakállal. (Ebből az irásból kitalálhatod hogy jogász.) Oda sietett hozzám és dicséretes érdeklődéssel kérdezte:

— Nem történt valami baja?

— Nem... köszönöm...

Egy egész sereg ember csoportosult körülöttem ezalatt. (A szőke Sára biztosan irigyelt, hiszen én voltam a naphősnője.)

Ez a kis baleset azonban nem akadályozott meg abban, hogy el ne menjük a versenyt követő tánczestélyre. Itt aztán megösmerkedtem az ideálommal.

A külsőjét már ösmered. Még csak a belsőjéről akarok egy pár szót szólani.

Olyan zsáner mint a milyen a te Araszy Gyulád. De ne vedd rosz néven, (Hiszen önzésből beszélek) ha azt gondolom hogy Bóthy Zoltán valamivel szebb. Hasonlit egy kicsit a Wekerle képéhez.

(Különösen azzal nyerte meg tetszésemet hogy a Balázs lányokra mutatva azt mondta: látja ezek a felhők a kék égen, megjegyzendő hogy azok igen gazdag lányok, ők maguk meg természetesen csunyák. Jó uzsonákat adnak és igen sokat beszélnek. Az uzsonákat csakis a fiatal embereknek adják és azoknak beszélnek. Beszédtárgyuk pedig a városbeli lányok szapulása. Képzelhedet hogy menyire szeretjük őket.)

A mulatság nagyon jól sikerült. Azonban a soupe előtt a legtöbb fiu elázott. Kivéve az önkéntes ideálomat, a ki oda jött hozzám és a pezsgőtől csillogó szemekkel ostoba tanácsokat adott:

— Lenke kisasszony, sohase lumpoljon a Zoltánnal. Ez az ur ha iszik, azt tartja magáról hogy ő marseillei bikaviador, s ilyenkor viaskodik, birkózik. Ennek azután rendesen a társai adják meg az árát. Különben ez családi hagyomány.

Tőlem ki telhető türelmetlenséggel hallgattam ezeket az ostoba szavakat, magamban pedig ezt gondoltam:

— Jó... csak rágalmazd az uj ideálomat mégis különb legény mint te.

A terem felső végében ezalatt békés szivar füstbe burkolódzva ült a férfitársaság. Előttük a leülött nyaku pezsgőüvegek, mellettük a czigány. Egyikük meg azt mondta:

— Az életmentő Zoltán egészségére....

Koczintottak. Én pedig boszusan mondtam a mellettem ülő Sárának:

— Ostobák! Nem szent előttünk semmi.

Kossuth szobra.

A Kossuth-szobor bizottsághoz ujabban a következő adakozások folytak be.

Nicht József és Sarkadi Ferencz gyüjtése: Homoki József 50 kr, Boros György 50 kr, Imre József 20 kr, N. N 20 kr, Paczák Ferencz 10 kr, Egy valaki 10 kr, Móré Sándor 20 kr, Pongor Józsefné 10 krajczár, Molnár Istvánné 10 krajczár, Kovács Dánielné 10 kr, Veres Róza 10 kr, Benke J. 10 kr — Kovács Sándor fitanitónő 224. sz. gy. ivén: Szabó Ferencz, Tóth János 2—2 kr., Harangozó István 4 kr., Kéki Imre 2 kr., Szabó József 2 kr., Budai Bálint 10 kr., Takács Peter 5 kr., Kovács József 2 kr., Gulyás Mihály 5 kr., Farkas János 2 kr., Ilyés György 5 kr., Tóth Ferencz, 4 kr., Czinczér Sándor 5 kr., Nagy István 1 kr., Horváth Károly 2 kr., Tóth István 2 kr. Kassás István 1 kr., Bátory István 1 kr., Szathmáry József 2 kr., Széll István 2 kr., Farkas Ferencz 2 kr., Tolvay István 1 kr., Burai János 2 kr., Sárkány Sándor 2 kr., Varga Ferencz 1 kr., b. Kovács József, Szegedi József Molnár József, Molnár Sándor 2—2 kr., Ohrenstein Márton 6 kr., Pethő Sándor 5 kr., Némethy János 1 kr., Koncz János 2 kr., Kabai Gábor 8 kr. b. Szabó István 14 kr., Dalmi Sándor 2 kr., Szilvásy István 1 kr., összesen 1 frt 11 kr.

Ifj. Orosz István és Szabó Péter gyüjtése: Matkó András 10 kr. Makatos Mihályné 10 kr. Szatmári Imre 10 kr. Juhász József 20 kr. Varga Imre 20 kr Vágó Mihály 10 kr. Danár Sándor 20 kr. Kristóf Ferenczné 10 kr. Mindszenti Imre 20 kr Nagy Sándor 10 kr. Varga Péterné 20 kr. Duz János 10 kr. Aszódi Márton 50 kr. Összesen 2 frt 20 kr.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1895. február 5-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4% — — —	124.40	124.90
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	128.—	129.—
„ koronajáradék 4% — — —	99.—	99.50
„ regále váltsági kötvény 4½%	101.25	102.—
Osztrák aranyjáradék 4% — — —	125.50	126.—
Egységes állam kötvény 4²/₁₀% — —	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	145.—	146.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	503.—	503.50
Osztrák hitelbank részvény — — —	416.—	416.25
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	137.—	137.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.—	129.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	117.50	118.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	11.50	12.—
Osztrák „ „ „ — —	18.—	18.50
Olasz „ „ „ — —	12.50	13.—
Bazilika sorsjegy — — — — —	8.50	9.—
Jó-szív „ — — — — —	3.10	3.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.78	5.89
20 márkás arany — — — — —	12.15	12.09
20 frankos arany — — — — —	9.84	9.88
1 Savereigns — — — — —	12.40	12.46

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósitása a „Debreceni Ellenőr“ részére.

Budapest, február 5.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma mérsékelten kináltak a vételkedv szintén mérsékelt volt, az irányzat csendes lett. Elkelt 14,000 mm. változatlan árakon.

Eladások:

Tiszavidéki 300—82 mm. 6.87½ frt. 100—83 6.87 frt. 200—81 mm. 6.85 frt. 200—81 mm. 6.82 frt. 100—81 mm. 6·72 frt. 100—80 mm. 6 80 frt. 100—80 mm. 6.80 frt. 100—80 mm. 6.80 frt.

3 havi időre készpénzfizetés mellett.

Zab 5.95—6.30 frt.

Határidő-üzlet. Amerika ismét lanyha jegyzéseire, nálunk változatlan árfolyamokon indult az üzlet buzában, s közepes élénk forgalom mellett 2—3 krral lanyhább árfolyamokon zárult. Tengeri szintén változatlan árfolyamokon indult s igen gyenge üzletmenetre s nagyobb eladásokra 2—3 krral lanyhábban zárult Zab és rozs változatlanok.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza márez. ápr.-ra 1895	6.55—6.56
„ szept.-okt. 1895	6.88—6.89
Rozs márcz.-ápr. ra 1895	5.47—5.89
Tengeri máj.—junra 1895	6.18—6.20
Zab márcz.-áprilra 1895	6.02—6.04
Repcze aug.—szept. 1895	10.60—10.65

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza szept.—okt 1894	6.55—6.56
„ szept.-okt. 1895	6.89—6.91
Rozs márcz.-áprilra 1895	5.47—5.49
Tengeri máj.-junra 1895	6.18—6.20
Zab márcz.-áprilra 1895	6.01—6.03
Repcze aug.-szeptre 1894	10.60—10.70

Időjárás: derült, hideg.

—

Kőbányai sertés vásár.

Február hó 4. Hizott sertés árak: 1 Magyar első rendü: 1 Öreg nehéz (páronkin. 400 klgramm felüli sulyban) 41—42 krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 41—42 krig. — Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 43—44. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 43—44½ krig. — Fiatal könnyü (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban 43½ krtól 44½ krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 42—43. krig. Közép (páronkint 220—280 klgrig terj. sulyban) 42—43 krig. Könnyü (páronkint 220 klg. terjedő. sulyban) 43 krtól 43½ krig

Debreczeni városi szinház.

Idénybérlet 100. sz. Páros bérlet.

Szerdán, 1895. február hó 6-án:

Páros bérletben.

Itt először:

Küzdelem a létért.

Szinmü 5 felvonásban, 6 képben. Irta: Daudet A. Forditotta: Ambrus V. — (Rendező: Péchy K.)

Személyek:

Vaillant, öreg postatiszt	Sándor Emil.
Astier Pál	Tapolczai D.
Cheminau, ügyvédsegéd	Pethes I.
Grf. Adriani Peppinó, nemes testőr	Rózsahegyi.
Caursade Antonin, vegymühelyi főnök	Péchy K.
Lotique, Astier P. titkárja	Krémer J.
Hentesnic, kastélyfelügyelő	Püspöki.
Maria Antonia, volt Padovani herczegnő, most Astier neje	Arday Ida.
Tábornagyné	Bácsné J.
De Seléne Eszter, huga	Cserny Berta.
Lydia, Vaillant leánya	Bogyó Ilona.
De Ronacére Louise marquise	Kiss Irén.
De Foder grófné	Kovács Fáni.
Falusi jegyző	Némethi J.
Stenne, Astier inasa	Nádasi J.
1-sö tiszt	Arday A.
2-ik tiszt	Gyöngyösi.

Hordárok, turista hölgyek, vásárlók stb.

Holnap, Csütörtökön 1895. február hó 7-én.

UGYANEZ.

HETI MÜSOR:

Pénteken, febr. 8-án: Szökött katona, népszinmü 3 felvonásban. (Bérletszünetben, népelőadásul, leszállitott helyárakkal.)

Szombaton, febr. 9-én: Királyszöktetés, operette 3 folvonásban. Zenéjét irta Kerner József. (Páros bérlet). Rendező Tiszai.

Vasárnap, febr. 10-én: Éjjel az erdőn, népszinmü 3 felvonásban. Irta: Rákosi Jenő. (Páratlan bérlet.) Rendezi Bács.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Lévay Ferenczné
kitünő saját termésü
Érmelléki
régi bakar borok
kaphatók
56 literenkint.
Értekezhetni lehet **Telegdi K. Lajos** könyvkereskedésében.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK
a **Barella P. F. W.**-féle
Világi gyomor-por.
Párisban 1889. **kitüntetve** Genfben 1889.
Brüsselben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Magdeburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménynyel használtatik mindennemü gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörcs, gyomorsav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajoknál; megszüntet azonnal mindennemü fájdalmakat.
Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a pertő megtéritése ellen küldök mintákat.
Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.
Berlin S. W. P. F. W. BARELLA
Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.
Raktár Budapesten: Török József gyógyszertárában, király-utca.

CACAO VERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.
CSOKOLÁDÉK
vanillával vagy anélkül
mérsékelt arakon.
HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNÖ MINÖSÉGEK
Mindenütt kaphatók

MEGHIVÓ.

A

derecskei takarékpénztár részvénytársaság

VI-ik évi rendes közgyülését

1895. évi február hó 24-ik napján, d. e. 11 órakor tartja meg Derecske község tanácstermében,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a mult évi üzletről való számadással s a nyereség felosztása iránti inditvány.
2. Felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elintézett számadás és mérleg megvizsgálásáról.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság által árverésen vett ingatlan vételének utólagos jóváhagyása az alapszabályok 20. §-ának n. pontja értelmében.
5. Igazgatósági inditvány a részvénytőkének 50,000 frttal leendő felemelése iránt.
6. Igazgatósági inditvány a heti betétek tárgyában.
7. Az igazgstóság és felügyelő-bizottság tagjainak ujabb 3 évre leendő megválasztása.
8. A társaság tisztviselői fizetésének megállapitása.
9. Esetleges inditványok.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyülésen részt akar venni, tartozik a közgyülést megelőzőleg a társaság pénztárában vagy Nagyváradon a biharmegyei kereskedelmi ipar- és termény-hitelbanknál részvényeit — melyeket legalább egy hó előtt saját nevére iratott — szelvényeivel letenni, melyről téritvénnyel láttatik el.

A mérleg és forgalmi kimutatás a közgyülés előtt 8 nap alatt intézetünknél a részvényesek által megtekinthetők.

Derecske, 1895 február 3. **Az igazgatóság.**

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe
Egger dijjutalmazott
biztos hatásu
mell-pasztilláit.
Kaphatók **25, 50** kros és **1** frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszertárában valamint az
EGGER A. FIA
gyógyszerkülönlegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

A világ legjobb fénymáza!
FERNOLENDT
fénymáz.

Cs. k. szabad. gyár. Alapittatott 1835 Bécsben
A ki **lábbelijét fekete színüvé, fényessé** és **tartóssá** akarja tenni, az vegye **csak** a
Fernolend fénymázt.
Mindenütt kapható!
A sok értéktelen **utánzat** kikerülése végett kérem névaláirásomra vigyázni
St. Fernolendt.

Örökös tavasz!

Van szerencsém a nagyérdemü virágkedvelő közönségnek becses figyelmébe ajánlani, hogy **minden nap van sok szép friss nyitásu jácznt, Cyelamen és stb.** mag- és virágüzletemben kaphatók olcsó árban.

Szinte **menyasszonyi, nyoszolyólányi, névnapi és asztali csokrok,** továbbá **élővirág koszoruk, minden legszebb kivitelben és dusan ellátott virággal olcsó árban készitek, csomagolásra nagy gond fordittatik.**

Arjegyzékek mindenhovà bérmentve küldetik.

Konyhakerti és virágmagvakkal, friss termésü, legjelesebb és legbiztosabb fajokkal van üzletem ellátva és mély tisztelettel felkérem nagyrabecsült bizalmával szerencséltetni és megrendelések által jó minőségről meggyőződést szerezni vagyok

teljes tisztelettel

Paczelt János.

KLYTHIA A hölgy kipolcsára.
Az arczszin finomitására és szépitésére **ZSIRPOR**
Legelegánsabb toilette-, báli és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga.
Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva
Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.
Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.
1 doboz ára 1 frt. 20 kr.
Szétküldés utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése eller.
Taussig Gollieb,
udvari toilette szappanok és illatszerek gyáros
Főraktár: WIEN, I Wollzeile Nr. 3.
Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb illatszer és gyógyfüszer üzletekben és gyógyszertárakban.

Boros Testvéreknél
DEBRECZEN Kossuth-utcza 3.
Női ruhakelmék
mosó velezek
kezdett és kèsz női kèzi munkák
féláron alul.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1895.